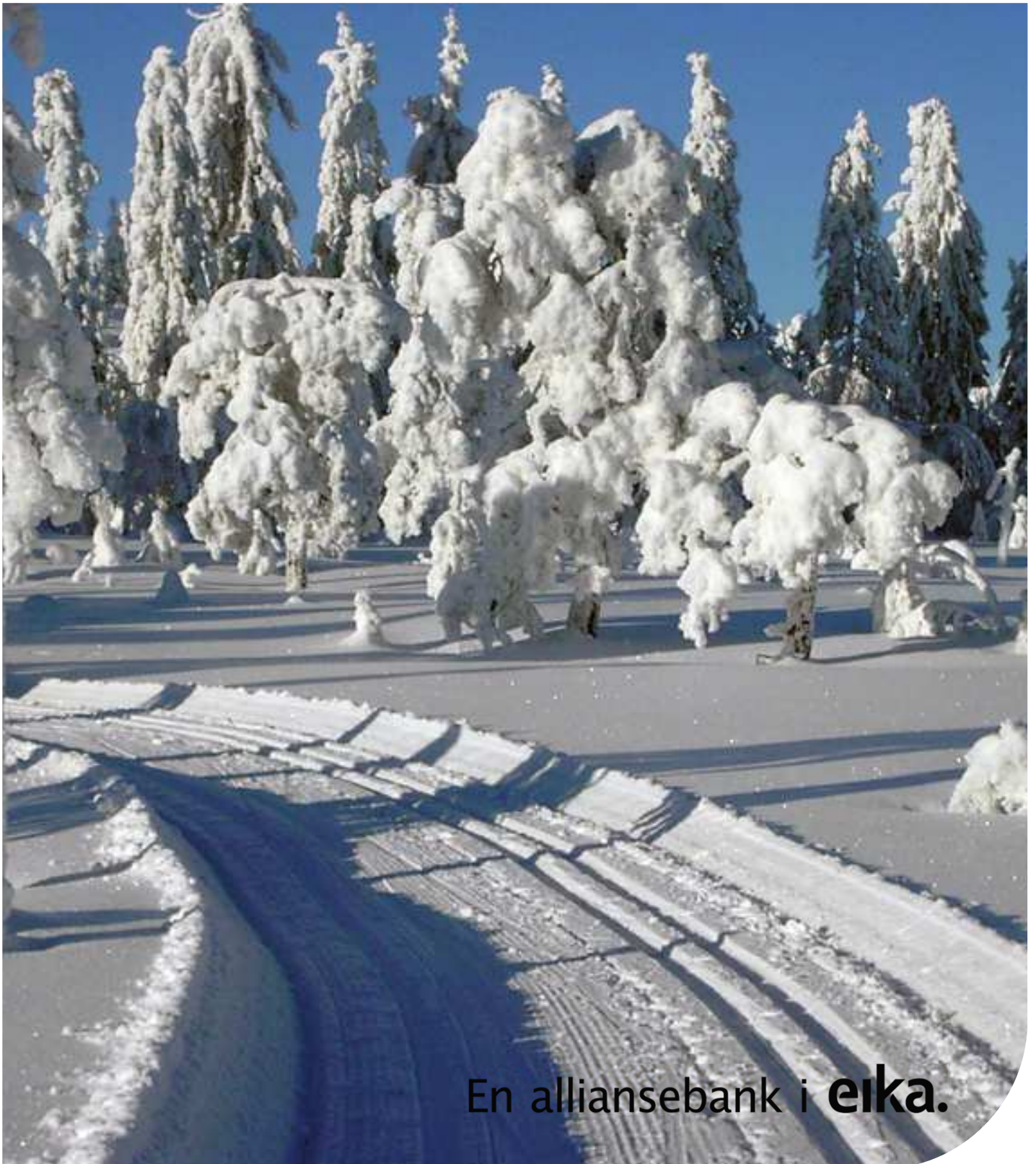

Odal Sparebank

Årsrapport 2013

En alliansebank i **eika.**

Resultat

RESULTATREGNSKAP (i tusen kroner)

	Noter	2013	2012
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.121	1.534
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		158.546	150.335
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		9.512	12.494
Sum renteinntekter og lignende inntekter		170.179	164.363
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		393	1.164
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		69.462	70.757
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		14.722	13.335
Andre rentekostnader og lignende kostnader	2	2.067	8
Sum rentekostnader og lignende kostnader		86.644	85.263
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		83.535	79.099
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		3.036	348
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		-30	72
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		3.007	421
Garantiprovisjoner		603	592
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		17.171	11.460
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	3	17.774	12.053
Andre gebyr og provisjonskostnader		4.081	3.471
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4	4.081	3.471
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		1.394	2.288
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		1.258	771
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		1.016	772
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	5	3.669	3.831
Driftsinntekter faste eiendommer		174	192
Andre driftsinntekter		17	148
Sum andre driftsinntekter		192	340
Lønn		22.098	20.311
Pensjoner	6	4.279	2.355
Sosiale kostnader		4.000	3.747
Administrasjonskostnader		22.726	20.814
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	7, 8	53.103	47.226
Ordinære avskrivninger		1.141	1.091
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	9	1.141	1.091
Driftskostnader faste eiendommer		2.334	2.399
Andre driftskostnader		5.434	4.643
Sum andre driftskostnader	10	7.768	7.042
Tap på utlån		3.845	3.949
Sum tap på utlån, garantier m.v.	12	3.845	3.949
Gevinst/tap		208	-31
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		208	-31
Resultat av ordinær drift før skatt		38.446	32.932
Skatt på ordinært resultat	11	10.454	9.426
Resultat for regnskapsåret		27.992	23.507
Overført til/fra sparebankens fond		26.992	22.507
Avsetning til gaver		1.000	1.000
Overført til gavefond			
Sum overføringer og disponeringer	23	27.992	23.507

Balanse

EIENDELER (i tusen kroner)	Noter	2013	2012
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	68.717	64.822
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsest	7	94.775	156.827
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		-	30.152
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		94.775	186.979
Kasse-/drifts- og brukskreditter		356.543	291.468
Byggelån		10.186	19.714
Nedbetalingslån		3.178.669	3.000.657
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	12, 13	3.545.398	3.311.839
Individuelle nedskrivninger på utlån	12	-11.279	-10.507
Nedskrivninger på grupper av utlån	12	-12.400	-11.350
Sum netto utlån og fordringer på kunder		3.521.719	3.289.982
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		30.050	39.856
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		338.619	247.761
Sum sertifikater og obligasjoner	16	368.668	287.617
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		57.198	49.279
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	17	57.198	49.279
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		545	575
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	18	545	575
Utsatt skattefordel	11	1.773	1.542
Sum immaterielle eiendeler		1.773	1.542
Maskiner, inventar og transportmidler		1.373	1.668
Bygninger og andre faste eiendommer		6.101	6.510
Sum varige driftsmidler	9	7.475	8.178
Andre eiendeler		2.917	2.119
Sum andre eiendeler		2.917	2.119
Opptjente ikke mottatte inntekter		6.383	5.767
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	6	829	1.678
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		4.074	1.107
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11.286	8.552
SUM EIENDELER		4.135.072	3.899.645

Gjeld og Egenkapital (i tusen kroner)

	Noter	2013	2012
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		59.583	57.580
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	19	59.583	57.580
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		2.884.873	2.540.830
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		189.607	346.668
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	19, 20	3.074.479	2.887.498
Obligasjonsgjeld		574.797	558.633
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21	574.797	558.633
Annen gjeld		22.062	19.290
Sum annen gjeld	11, 22	22.062	19.290
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		7.388	7.275
Pensjonsforpliktelser	6	4.285	3.882
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		4.285	3.882
SUM GJELD		3.742.594	3.534.158
Sparebankens fond		392.478	365.487
Sum opptjent egenkapital	23	392.478	365.487
SUM EGENKAPITAL		392.478	365.487
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		4.135.072	3.899.645
Poster utenom balansen			
Eika tapsgaranti	14	113.680	86.083
Garantier annet		42.278	43.389
Sum garantiansvar		155.958	129.472

Sagstua, 31. desember 2013 / 5. februar 2014

I styret for Odal Sparebank

Odd Rune Andersen
Styrets leder

Karoline Bakli
Styrets nestleder

Solveig Sørensen

Vigdis Olausson Mellem

Karl Erik Rimfeldt

Gry Chatrin Taaje

Knut Harald Nafstad
Adm. banksjef

Kontantstrøm

Kontantstrømanalyse (i tusen kroner)	2013	2012
Resultat før skattekostnad	38.446	32.932
Inntekt fra eierinteresser i tilknyttede selskap	-30	72
Endring pensjoner	1.252	-1.207
Endring verdipapirer	4.031	3.831
Ordinære avskrivninger	1.141	1.091
Tap på utlån	1.822	-5.246
Periodens betalte skatt	-8.644	-8.644
Utbetaling gaver	-556	-1.000
Tilført fra årets virksomhet	37.462	21.830
Endring utlån til kunder	-233.559	-233.960
Endring fordringer på kredittinstitusjoner	92.204	-153.432
Endring i innskudd fra kunder	186.981	228.155
Endring gjeld til kredittinstitusjoner	2.003	-137.602
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-8.980	-6.744
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	38.649	-303.583
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-438	-380
Nedskrivning av varige driftsmidler	-1.843	-
Innbetalinger ved salg av aksjer i andre foretak	6.688	90.433
Utbetaling ved kjøp av aksjer i andre foretak	-13.131	-73.702
Innbetalinger ved salg av sertifikater og obligasjoner	93.828	140.675
Utbetalinger ved kjøp av sertifikater og obligasjoner	-173.485	-10.000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-88.380	147.026
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	16.164	133.868
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	16.164	133.868
Netto kontantstrøm for perioden	3.895	141
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	64.822	65.681
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	68.717	64.822
<i>Denne består av:</i>		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	68.717	64.822

Noter til regnskapet

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling.

Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt. Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2013.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyr som bare dekker bankens direkte kostnader ved etablering av lånet blir inntektsført i sin helhet når lånet utbetales. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid. Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN - BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Bankens største engasjementer vurderes særskilt hvert kvartal. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturerendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Bankens fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens totale låneengasjement.

Overtagne eiendeler

Banken har pr. 31.12.2013 ingen overtatte eiendeler.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2013.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Banken har ingen renteinstrumenter utenfor balansen pr. 31.12.2013.

Verdipapirer

Bankens beholdning av verdipapirer deles i omløpsmidler og anleggsmidler. Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig).

Obligasjoner og sertifikater

Bankens obligasjoner er klassifisert som omløpsmidler, og er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes priser notert i markedet eller antatt salgspris. Bankens pengemarkedsfond oppfyller kravene til markedsbaserte finansielle omløpsmidler i årsregnskapsforskriften for bank, og måles til virkelig verdi.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. På papirer som ikke omsettes på børs eller andre aktive markeder benyttes anskaffelseskost. Eventuelt innhentes uavhengig verdivurdering av enkeltpapirer.

Dersom virkelig verdi av aksjene er klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Bankbygg/fast eiendom	2 %
Inventar og innredning	10 – 20 %
Personbil	33 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Odal Sparebank følger Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Pensjonskostnadene er gjenstand for årlig aktuarberegning. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for avvik i estimater og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegning. Differanse mellom forpliktelsene ved begynnelse og slutt av et regnskapsår, føres i resultatregnskapet.

Bankens ansatte har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omlegging av AFP ordningen er bankens ansatte som ikke har anledning til å fortsette i den gamle ordningen, nå overført til ny felles AFP ordning. Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av bankens andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel, behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie. For nærmere beskrivelse av effekten av endret AFP ordning, se omtale i note 6.

TILKNYTTETE SELSKAP

Tilknyttet selskap er balanseført etter egenkapitalmetoden.

Banken har 33 % andel i Glåmdalsmegleren A/S.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel per 31.12.2013 er beregnet med 27 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. I 2012 ble netto utsatt skattefordel beregnet til 28 % av midlertidig forskjeller, og endringen skyldes at skattesatsen for 2014 er endret til 27 %. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt / utsatt skattefordel beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.2013

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs.

Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTE 1 FINANSIELL RISIKO

Odal Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel II regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften.

Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for at banken påføres tap på grunn av at kunder / motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold samt verdi på eventuelle sikkerheter. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskottkreditt.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess.

Banken har definert 5 risikoklasser, A-E: A og B – lav risiko, C og D – middels risiko og klasse E – høy risiko.

Bedriftsmarked

Ved vurdering av risiko innenfor bankens næringsengasjementer vektlegges følgende to hovedkomponenter: Økonomi (50 %) – Sikkerhet (50 %)

Komponenten økonomi er sammensatt av følgende nøkkeltall: Rentabilitet – Soliditet.

Personmarked

Ved vurdering av risiko innenfor bankens personmarked vektlegges følgende to hovedkomponenter:

Økonomi (50 %) – Sikkerhet (50 %).

Komponenten økonomi er sammensatt av følgende nøkkeltall: Gjeldsgrad – Brutto inntekt.

Interne faktorer som vurderes skjønnsmessig er: Betalingsvilje – Evne til å tåle økt rentenivå.

Eksterne faktorer som vurderes skjønnsmessig er: Arbeidsgiver – Bosted.

Se note 12 for ytterligere opplysninger om tap på utlån etc.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kredittåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaksstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene.

Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelige av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, risikoklassifisert portefølje både for privat- og bedriftskundemarked sammen med antatt sannsynlighet for mislighold og tap og en prosentvis avsetning til gruppenedskrivning.

Konsentrasjonsrisiko

Banken er ikke eksponert mot få, store næringskunder. Eksponeringen er godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Prisisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket av spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvarederivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapir- beholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Eika Kapitalforvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styrene i selskapene. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Banken har ingen inngåtte derivatavtaler pr 31.12.2013.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av prisisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko. Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2013.

Renterisiko

Banken er også eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for bankens renterisiko. Ettersom bankens innlån fra kunder og utlån til kunder løper til flytende rente, er det ingen reell risiko på denne aktiviteten. Det er ingen utlån til fast rente pr 31.12.2013. Banken har 10 mill i fastrenteinnskudd. Alle rentepapirer har flytende rente, og bankens renterisiko knyttet til rentepapirer er derfor begrenset. Styret har utarbeidet rammer for renterisiko på rentebærende papirer. Det foretas en løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet

hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2013 som ikke er opplyst i regnskapet.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2013 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

NOTE 2 AVGIFT TIL BANKENES SIKRINGSFOND

	2013	2012
Avgift til sikringsfondet	2 061	0

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr. 2 mill. som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte. For 2012 ble det ikke innbetalt noen avgift til Bankenes Sikringsfond.

I henhold til nytt regelverk med virkning fra 1.januar 2013 skal det kreves inn sikringsfondsavgift årlig uavhengig av sikringsfondets størrelse.

Avgift for 2014 er beregnet til 2,2 millioner kroner.

NOTE 3 SPESIFIKASJON AV PROVISJONSINNEKTER OG INNEKTER FRA BANKTJENESTER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2013	2012
Formidlingsprovisjon	6 015	1 740
Garantiprovisjon	603	592
Betalingsformidling	5 096	4 785
Verdipapirforvaltning og -omsetning	964	788
Skade- og livsforsikringsprovisjon	3 738	3 166
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1 358	982
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	17 774	12 053

NOTE 4 SPESIFIKASJON AV GEBYR- OG ANDRE PROVISJONSKOSTNADER OG KOSTNADER VED BANKTJENESTER

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2013	2012
Transaksjonsavgifter og lignende	3 217	2 510
Betalingsformidling, interbankgebyrer	474	522
Andre provisjonskostnader	390	439
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4 081	3 471

NOTE 5 SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/-TAP PÅ VALUTA OG VERDIPAPIRER SOM ER OMLØPSMIDLER

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2013	2012
Kursgevinst ved oms. av aksjer/andeler/grunnfondsbevis	-	425
Kurstap ved oms. av aksjer/andeler/grunnfondsbevis	-	-76
Kursregulering aksjer/andeler/grunnfondsbevis	1.258	422
Netto gevinst/-tap aksjer/andeler/ek-bevis	1.258	771
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	1.168	735
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-	-18
Kursregulering obligasjoner	226	1.570
Netto gevinst/ -tap obligasjoner	1.394	2.288
Kurstap - /gevinst + fra finansielle derivater og valuta	1.016	772
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	3.669	3.831

NOTE 6 PENSJONER

Tjenestepensjon

Sparebanken er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon. Dette kravet er oppfylt ved at det ble etablert en kollektiv innskuddsordning 01.03.2012. I tillegg har banken en ytelsesbasert ordning som omfatter 43 yrkesaktive medarbeidere og 8 pensjonister. Denne ordningen opphører ved fylte 85 år. Det er i tillegg opprettet en usikret driftspensjon for alderen 85–87 år for medlemmene av den ytelsesbaserte ordningen. Beregning av forpliktelsene knyttet til den ytelsesbaserte ordningen gjøres i samsvar med NRS 6.

Ny AFP – ytelsesbasert flerforetaksordning

Ny AFP- ordning ble etablert med virkning fra 01.01.2011. Den nye ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonering, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP- ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende år.

Avtale med banksjef

Det er en egen pensjonsavtale med banksjef. Dersom banksjef søker om å gå av ved fylte 62 år eller senere mot 67 år, vil det søkes om avtalefestet pensjon, AFP. AFP og gavepensjon vil tilsvare 66 % av sluttlønn. Velger banksjefen å si opp sin stilling eller blir uføretrygdet før fylte 62 år, faller avtalen bort. Oppstår det forhold som gir grunnlag for avskjedigelse eller oppsigelse som skyldes hans egne handlinger, faller avtalen også bort. Avtalen opphører ved fylte 67 år eller ved død.

Årlig aktuarberegning

DNB Pensjonstjenester AS har foretatt beregninger iht Oppdatert NRS 6. Beregningene baserer seg på informasjon pr 31.12.2013 og knytter seg til den kollektive ytelsesbaserte pensjonsforsikring, den usikrede driftspensjon for alderen 85–87 år, samt avtalen med banksjef.

Beregningen av pensjonsmidlene og påløpte forpliktelser gjøres på balansedagen. De estimerte verdier korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsen størrelse. Det avvik som oppstår amortiseres over forventet gjenstående tjenestetid til de aktive.

Arbeidsgiveravgiften er en del av foretakets ytelse og er da en del av pensjonsforpliktelsen. Arbeidsgiveravgiften beregnes før korreksjon for eventuelle uamortiserte estimatavvik. Videre er omkostningene ved pensjonsordningen inkludert i pensjonskostnaden.

Årets pensjonskostnad

Årets pensjonskostnad føres netto i resultatregnskapet. Netto pensjonsforpliktelse beregnes og føres opp som en langsiktig gjeld i balansen. Netto pensjonsforpliktelser fremkommer som differansen mellom brutto pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i forsikrings- og pensjonspremiefond. Brutto pensjonsforpliktelse er nåverdien av antatte fremtidige pensjonsytelser.

Vedrørende estimatavvik: planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuariemessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene.

Ved pensjonsberegningene er følgende økonomiske forutsetninger lagt til grunn:

<u>Økonomiske forutsetninger</u>	2013	2012
Diskonteringsrente	4,10 %	4,20 %
Forventet avkastning	4,40 %	3,60 %
Lønnsregulering	3,75 %	3,25 %
G-regulering	3,50 %	3,00 %
Pensjonsregulering	3,50 %	3,00 %
Arbeidsgiveravgift-sats	11,80 %	11,80 %

Levetiden er beregnet i livsforsikringselskapenes tabell K 2013
 De ansatte har ikke rett til oppsatt pensjon ved frivillig avgang

Resultatregnskap	2013			2012		
	Sikret	Usikret ordn. 85 -87 år	Usikret ordn. Banksjef	Sikret	Usikret ordn. 85 -87 år	Usikret ordn. Banksjef
Pensjonskostnader:						
Årets pensjonsopptjening	1 617	97	172	2 340	80	184
Rentekostnad på løpte pensjonsforpliktelser	1 280	55	82	1 397	51	74
Avsetning avtale banksjef	-	-	-	-	-	-
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-833	-	-	-1 151	-	-
Administrasjonskostnader	213	-	-	247	-	-
Resultatførte estimatendringer	610	-	-	1 117	-	-
Resultatført aktuarielt gevinst	-	-50	-	-	-	-
Arbeidsgiveravgift	269	18	30	334	15	30
Resultatført planendringseffekt/overgang til innskudd etc.	-	-	-	-4 263	-	-
Netto pensjonskostnad foretaks pensjonsordning	3 156	119	284	21	146	288
			2013	2012		
AFP (fellesordningen for avtalefestet pensjon)			312	252		

Balanse	2013			2012		
	Pensjonsforpliktelse (+) Pensjonsmidler (-)			Pensjonsforpliktelse (+) Pensjonsmidler (-)		
Pensjonsforpliktelsen / Pensjonsmidler:	Sikret	Usikret ordn. 85 - 87 år	Usikret ordn. Banksjef	Sikret	Usikret ordn. 85 - 87 år	Usikret ordn. Banksjef
Estimert brutto pensjonsforpliktelse (PBO)	42 857	1 672	2 336	30 756	1 299	1 949
- pensjonsmidler (markedsverdi)	-27 913	-	-	-22 491	-	-
= Pensjonsforpliktelser (netto)	14 945	1 672	2 336	8 265	1 299	1 949
+ Ikke resultatførte estimatendringer	-17 537	-119	-78	-10 918	180	71
+ Arbeidsgiveravgift	1 763	197	276	975	153	230
Netto pensjonsmidler	-829	1 751	2 534	-1 678	1 632	2 250

Årets pensjonskostnad:	2013	2012
Betalt pensjon	2.063	2.818
Kostnadsført AFP	233	252
Kostnadsført innskuddsbasert ordning (OTP)	138	34
Aktuar	1.252	-1.207
Gruppeliv	592	458
	4.279	2.355

NOTE 7 SPESIFIKASJON AV LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Lønn og generelle administrasjonskostnader	2013	2012
Lønn til ansatte	21 536	19 777
Honorar til styre og tillitsmenn	562	534
Pensjoner	4 279	2 355
Arbeidsgiveravgift	3 070	2 937
Øvrige sosiale kostnader	930	810
Utdanning, kurs	984	222
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	968	848
Telefon, porto, frakt	1 810	1 468
Reklame, annonser, markedsføring	4 131	3 166
Diett, reiser, øvrige utgifter	765	468
Honorar eksterne tjenester	7 981	8 963
Data kostnader	6 087	5 678
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	53 103	47 226
Antall ansatte pr 31.12.	48	47
Antall årsverk pr 31.12.	44,2	43,4

NOTE 8 YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER M.V.

	Honorar / lønn	Annen godt-gjørelse	Pensjons premie	Samlede ytelser	Lån
Forstanderskap					
Leder	15	-	-	15	1.208
De øvrige 16 medlemmene av forstanderskapet	114	-	-	114	16.704
Sum representantskap	129			129	17.912

	Honorar / lønn	Annen godt-gjørelse	Pensjons premie	Samlede ytelser	Lån
Kontrollkomité					
Leder	59	-	-	59	-
Komiteemedlem	16	-	-	16	-
Sum kontrollkomité	75			75	

Styret	Navn	Honorar / lønn	Annen godt-gjørelse	Pensjons premie	Samlede ytelser	Lån
Leder	Odd Rune Andersen	101	-	-	101	2.169
Nestleder	Karoline Bakli	45	-	-	45	-
Styremedlem	Solveig Søsveen	47	-	-	47	303
Styremedlem	Karl Erik Rimfeldt	49	-	-	49	-
Styremedlem	Vigdis Mellem	49	-	-	49	520
Ansattmedlem	Gry Taaje	24	-	-	24	1.379
Sum styret		315			315	4.371

Ledergruppe	Navn	Honorar / lønn	Annen godt-gjørelse	Pensjons premie	Samlede ytelser	Lån
Banksjef	Knut Nafstad	1.046	149	310	1.505	550
Assisterende banksjef		758	21	110	889	2.810
Leder P.M.		740	23	122	885	1.132
Sum ledergruppe		2.544	193	542	3.279	4.492

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente, og er grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer bankens renteinntekter tilsvarende. Lån til banksjef følger generelle vilkår for øvrige ansatte.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier. Banken hadde i 2013 ingen transaksjoner med nærstående parter utover overnevnte transaksjoner.

OTP – Obligatorisk tjenestepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene.

Banksjef har avtale som gir anledning til å fratrukke seg ved fylte 62 år. Se note 6.

Det er forøvrig ikke avtalt noen form for opphørsvederlag eller lignende, verken til banksjef eller til styrets leder.

NOTE 9 VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Maskiner / Inventar	Bankbygg, hytte, tomter	Sum
Kostpris 01.01.2013	8.405	12.326	20.731
Tilgang	438	-	438
Avgang	1.843	-	1.843
Kostpris 31.12.2013	7.000	12.326	19.326
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2013	6.737	5.816	12.553
Tilbakeførte avskrivninger på solgte driftsmidler	1.843	-	1.843
Ordinære avskrivninger	733	408	1.141
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2013	5.627	6.224	11.851
Bokført verdi 31.12.2013	1.373	6.101	7.474

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	Herav utleid areal m ²	Balanseført verdi 31.12
Eiendom på Sand	Bankbygg	600		55
Tomt på Sand	Tomt	1 300		38
Sparebankgården Skarnes	Bankbygg	1 210	16 + 146	5 521
Hytte på Hafjell	Hytte	60		487
Sum		3 170		6 101

NOTE 10 SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2013	2012
Driftskostnader faste eiendommer	2 334	2 399
Leie av lokaler	124	93
Husleie	679	672
Maskiner, inventar og transportmidler	990	606
Revisjonshonorar	336	225
Kontingenter/forsikringer	232	181
Andre ordinære tap	101	122
Andre driftskostnader	2 972	2 744
Sum andre driftskostnader	7 768	7 042

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	256	100
Attestasjon	74	87
Andre tjenester utenfor revisjon	5	38
Sum revisjonshonorar inkl. mva	336	225

NOTE 11 SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 28 % av skattemessig resultat. For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Formuesskatt, kr. 1 210 090,- fremkommer under andre driftskostnader.

Andre skattebegrep:

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

- Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.
- Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskaps og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skattefordel og betalbar skatt	2013	2012
Resultat før skattekostnad	38.446	32.932
Permanente forskjeller	-1.346	731
Grunnlag for årets skatter i resultatregnskap	37.100	33.663
Endring i midlertidige forskjeller	1.060	-2.792
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	38.160	30.871
Grunnlag for betalbar skatt i balansen	38.160	30.871

Fordeling av skattekostnaden	2013	2012
Sum betalbar skatt	10.685	8.644
Endring i utsatt skattefordel	-297	782
Effekt på endring i utsatt skatt av endring i skattesats	66	
Skattekostnad	10.454	9.426

Oversikt over midlertidige forskjeller	2013	2012	Endring
Midlertidige forskjeller pr 31.12.			
Varige driftsmidler	-3.396	-3.329	67
Netto pensjonsforpliktelse	-3.456	-2.204	1.252
Gevinst- og tapskonto	578	723	145
Nedskrivning verdipapirer	-292	-696	-404
Grunnlag skattefordel	-6.566	-5.506	1.060
Bokført utsatt skattefordel før endr. skattesats	-1.838	-1.542	297
Endring i skattesats fra 28 % til 27 %	66		-66
Bokført utsatt skattefordel	-1.773	-1.542	231

NOTE 12 TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.

Klassifisering

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler

Personmarkedet	Brutto utlån		Ubenyttede trekkrettigheter		Garantier		Individuelle nedskrivninger	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	Risikoklasser							
A Lav risiko	556 855	588 615	48 600	60 034	879	529	-	-
B	1 949 378	1 714 049	63 665	53 827	3 783	3 951	-	-
C Middels risiko	324 731	372 100	7 287	6 323	574	734	2 130	420
D	19 526	22 197	208	218	2	4	3 531	4 062
E Høy risiko	8 449	9 176	1	-	-	-	-	-
Ikke klassifisert	743	3 647	-	87	-	-	-	-
Totalt	2 859 682	2 709 784	119 761	120 489	5 238	5 218	5 661	4 482

Bedriftsmarkedet	Brutto utlån		Ubenyttede trekkrettigheter		Garantier		Individuelle nedskrivninger	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	Risikoklasser							
A Lav risiko	95 378	101 884	13 302	38 820	14 155	12 880	-	-
B	203 043	167 952	12 559	12 330	4 267	4 008	-	-
C Middels risiko	342 790	298 310	29 310	28 274	12 970	17 587	2 628	1 800
D	41 911	30 909	3 594	1 159	5 249	3 558	2 450	3 185
E Høy risiko	1 992	2 157	-	-	-	56	540	1 040
Ikke klassifisert	601	845	224	231	398	81	-	-
Totalt	685 715	602 057	58 989	80 814	37 039	38 170	5 618	6 025

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2013 er 99,9 % av lån og 100,0 % av garantier risikoklassifisert. Bankene har valgt å vektlegge risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prislister. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også en tilsvarende lavere rente.

Andel av brutto lån med lav risiko utgjør en høyere andel av brutto utlån ved utgangen av 2013 enn ved utgangen av 2012. 79,1 % av lånene er i risikoklasse lav risiko mot 77,7 % forrige år.

54,6 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav risiko og 99,1 % av avgitte garantier er klassifisert med lav eller moderat risiko. Ved forrige årsskifte var tallene henholdsvis 49,2 % og 99,7 %.

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Personmarked

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år.

Med bakgrunn i vedvarende finansiell uro fra høsten 2008 og fremover, kan det være risiko for noe økning i tap.

Et relativt lavt rentenivå vil gi positiv stimulans til husholdningenes økonomi, noe som betyr økt betalingsevne. Stigende arbeidsledighet og høyere krav til sikkerhet betyr at privatøkonomien rammes og at det blir vanskelig å betjene lån for en tid.

Det forventes at gjennomsnittlig tap innenfor personmarkedet holdes innenfor maksimalt 0,25 % av lånemassen for 2014–2015.

Bedriftsmarked

Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene E, D og C. For risikoklasse lav risiko (A, B), forventes fremtidige tap å bli minimale. Det er ikke foretatt endring i anslag for fremtidig tap i 2014–2015.

Som en del av bankens oppfølging av kredittrisiko, måles også store engasjement. Banken hadde ett stort utlånsengasjement ved utgangen av 2013, (større enn 10 % av ansvarlig kapital). Dette utlånsengasjementet var på 11 % av ansvarlig kapital. Engasjementet er innenfor bransjen eiendom. Lovmessig grense for store engasjement er 25 % av ansvarlig kapital. Bankens rutiner tilsier at store engasjement skal følges opp månedlig. I følge bankens risikopolisy skal intet engasjement overstige 15 % av ansvarlig kapital og bør ikke overstige maksimalt kr 60 mill. Over tid bør banken ikke ha mer enn 5 såkalte store næringslivsengasjement og de bør samlet sett ikke utgjøre mer enn 60 % av bankens ansvarlige kapital. Med engasjement med én enkelt kunde forstås også summen av engasjementer for to eller flere motparter når disse er slik at økonomiske vansker hos den ene sannsynligvis vil medføre betalingsvanskeligheter for den eller de andre.

Spesifikasjon av utlånsporteføljen	2013	2012
Lønnstakere o.l.	2 859 682	2 709 783
Næringskunder	685 716	602 056
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	3 545 398	3 311 839
Utlånsportefølje hos Eika Boligkreditt	661 788	451 248
Brutto utlån inkl. Eika Boligkreditt	4 207 186	3 763 087

Se note 14 vedrørende utlån hos Eika Boligkreditt.

Individuelle nedskrivninger på utlån	2013	2012
Individuelle nedskrivninger 01.01.	10 507	17 053
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-1 941	-8 484
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	660	710
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2 509	1 770
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-456	-542
Individuelle nedskrivninger 31.12.	11 279	10 507

Nedskrivninger på grupper av utlån	2013	2012
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	11 350	10 050
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	1 050	1 300
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	12 400	11 350

Tapskostnader utlån/garantier	2013	2012
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	772	-6 546
Periodens endring i gruppeavsetninger	1 050	1 300
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	2 039	8 449
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	412	1 078
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-428	-332
Periodens tapskostnader	3 845	3 949

Misligholdte lån og kreditter	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Misligholdte lån og kreditter i alt	37 123	29 277	29 294	16 860	23 654	26 944
Individuell nedskrivning	-5 846	-3 063	-9 584	-2 783	-3 320	-5 714
Netto misligholdte lån og kreditter i alt	31 277	26 214	19 710	14 077	20 334	21 230

Øvrige tapsutsatte lån og kreditter	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Øvrige tapsutsatte lån og kreditter i alt	22 513	29 873	24 150	32 863	27 145	20 100
Individuell nedskrivning	-5 432	-7 443	-7 469	-9 130	-8 251	-4 691
Netto øvrige tapsutsatte lån og kreditter	17 081	22 430	16 681	23 733	18 894	15 409

Misligholdte lån fordelt på næring	2013	2012
Personmarked	25 240	15 088
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske		5 353
Industriproduksjon	3 688	-
Varehandel, hotell/restaurant	1 971	5 010
Transport, lagring	510	2 353
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	5 714	1 473
Misligholdte lån i alt	37 123	29 277

Øvrige tapsutsatte lån fordelt på næring	2013	2012
Personmarked	11 576	13 253
Næringssektor fordelt:		
Industriproduksjon	4 765	-
Bygg og anlegg		9 600
Varehandel, hotell/restaurant	2 121	2 981
Transport, lagring	2 517	4 039
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	1 534	-
Øvrige tapsutsatte lån i alt	22 513	29 873

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrekket fant sted.

Individuelle nedskrivninger på utlån

fordelt på person / næring	2013	2012
Personmarked	5 661	4 482
Næringssektor fordelt:		
Industriproduksjon	2 770	-
Bygg og anlegg		2 180
Varehandel, hotell/restaurant	1 400	2 550
Transport, lagring	698	1 295
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	750	-
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	11 279	10 507

Maks kreditteksponering Potensiell eksponering på utlån	Brutto utlån til kunder		Ubenyttede kreditter		Garantier	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Lønnstakere o.l.	2 847 279	2 701 246	119 762	120 489	5 239	5 218
Utlandet	12 403	8 537	152	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	175 284	163 697	15 682	15 260	2 830	2 830
Industriproduksjon	18 399	29 275	4 490	5 628	1 373	776
Bygg og anlegg	113 704	93 390	13 953	9 892	17 165	19 903
Varehandel, hotell/restaurant	64 928	57 465	14 363	13 559	5 475	5 657
Transport, lagring	20 028	20 647	680	1 184	7 356	6 953
Finans, eiendom, tjenester	239 713	200 686	6 761	31 221	2 249	1 971
Sosial og privat tjenesteyting	53 660	36 897	2 908	4 069	591	81
Sum	3 545 398	3 311 839	178 751	201 303	42 278	43 389

Maks kreditteksponering forts. Potensiell eksponering på utlån	Individuelle nedskrivninger		Maks kreditteksponering	
	2013	2012	2013	2012
Lønnstakere o.l.	5 661	4 482	2 977 940	2 826 953
Utlandet	-	-	12 555	8 537
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	193 796	181 787
Industriproduksjon	2 770	-	27 032	35 679
Bygg og anlegg	-	2 180	144 822	123 185
Varehandel, hotell/restaurant	1 400	2 550	86 166	76 681
Transport, lagring	698	1 295	28 763	28 785
Finans, eiendom, tjenester	750	-	249 473	233 878
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	57 159	41 047
Sum	11 279	10 507	3 777 707	3 556 532

I tillegg til kontraktsfestede forpliktelser, har banken avgitt lånetilsagn på kr 75,1 mill, fordelt på kr. 35,1 mill på bedriftsmarkedet og kr. 40,0 mill på personmarkedet.

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. Garantiansvar til Eika Boligkreditt er klassifisert som eksponering mot lønnstakere o.l. For garantier henvises til note 14. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Nedskrivning for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Banken har ingen nedskrivninger for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner hverken i 2013 eller i 2012.

	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2013					Sum	Sikkerhets-
	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	misligholdte	stillinger for
						utlån	forfalte utlån
Personmarked	72 013	11 205	6 962	7 780	9 770	24 511	22 000
Bedriftsmarked	12 530	-	111	8 594	3 215	11 920	8 500
Sum	84 544	11 205	7 073	16 374	12 985	36 431	30 500

	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.2012					Sum	Sikkerhets-
	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	misligholdte	stillinger for
						utlån	forfalte utlån
Personmarked	41 969	9 005	4 726	13 135	5 894	23 755	22 600
Bedriftsmarked	7 332	-	924	1 974	1 025	3 923	3 000
Sum	49 301	9 005	5 650	15 109	6 919	27 678	25 600

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på lån som er nedskrevet er for 2013 resultatført med kr. 1.754 tusen.

Utlån virkelig verdi	2013	
	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	3 545 398	3 545 398
Utlån til kunder med fast rente	-	-
Sum	3 545 398	3 545 398

Metoder for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, er foretatt for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

NOTE 13 FORDELING AV UTLÅN OG FORDRINGER PÅ KUNDER PÅ GEOGRAFISKE OMRÅDER

Utlån	2013		2012	
	Beløp	%	Beløp	%
Odal	1.336.884	37,7	1.373.740	41,5
Kongsvinger	522.608	14,7	498.814	15,1
Romerike	1.049.660	29,6	905.864	27,4
Andre	636.246	17,9	533.421	16,1
Brutto utlån	3.545.398	100,0	3.311.839	100,0

Den geografiske fordelingen av utlån er kun gjennomført for utlån som regnskapsføres i bankens balanse. Fordelingen gir et bilde på spredning av risiko i mellom områder.

Utlån formidlet fra Eika Boligkreditt AS, 662 millioner kroner, er ikke geografisk fordelt. Oversikten gir derfor ikke et fullstendig bilde av den geografiske aktiviteten og dermed ikke noe helhetlig indikasjon på utvikling i markedsandeler, for utlån og fordringer totalt i Odal Sparebank.

NOTE 14 GARANTIANSVAR OG FORPLIKTELSER

Garantiansvar	2013	2012
Betalingsgarantier	6 497	5 856
Kontraktsgarantier	15 909	19 855
Lånegarantier	19 872	17 679
Samlet garantiansvar overfor kunder	42 278	43 389
Garanti overfor Eika Boligkreditt	113 680	86 083
Sum garantiansvar	155 958	129 472

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.13 lån for kr 662 mill. hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er tredelt:

Tapsgaranti: Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr 25 000 pr lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern

En samlet garanti på 1 % av pålydende av lån i EBK som er gitt Eika-bankenes kunder.

EBK har ytterligere rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

Garantier til Eika BoligKreditt AS	2013	2012
Total andel av garantiramme	6 618	4 512
Saksgaranti	61 766	48 210
Tapsgaranti	45 295	33 360
Sum garantiansvar Eika Boligkreditt	113 680	86 083

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene.

Pr. 31.12.2013 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0 kroner.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. Banken har kjøpt aksjer i EBK for 7,3 mill kroner i 2013 for at EBK skal nå sitt kapitalmål.

Garantier fordelt geografisk	2013		2012	
	Beløp	%	Beløp	%
Odal	18 317	43,3	19 336	44,6
Kongsvinger	6 440	15,2	5 802	13,4
Romerike	14 699	34,8	15 422	35,5
Andre	2 822	6,7	2 829	6,5
Sum garantier	42 278	100,0	43 389	100,0

NOTE 15 KONTANTER OG FORDRINGER PÅ SENTRALBANKER

Kontanter og fordringer på sentralbanker	2013	2012
Kontanter i norske kroner	16 742	13 302
Kontanter i utenlandske valutasorter	1 275	1 219
Innskudd i Norges Bank	50 699	50 301
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	68 717	64 822

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Odal Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta.

NOTE 16 CERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

	Nominell verdi	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Markedsverdi
Utstedt av det offentlige				
<u>Sertifikater og obligasjoner</u>				
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	17 000	17 026	17 012	17 012
Ikke børsnoterte	13 000	13 059	13 038	13 038
Sum utstedt av det offentlige	30 000	30 085	30 050	30 050
Utstedt av andre				
<u>Sertifikater og obligasjoner</u>				
<u>Stats- og statsgaranterte</u>				
Ikke børsnoterte	40 000	40 000	40 000	40 000
Institusjoner				
Børsnoterte	11 327	11 400	11 382	11 509
Ikke børsnoterte	113 500	114 208	114 061	114 256
Offentlig eide foretak				
Børsnoterte	5 000	5 049	5 049	5 050
Foretak				
Børsnoterte	8 000	7 684	7 684	8 144
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	70 000	70 314	70 256	70 462
Ikke børsnoterte	90 000	90 221	90 188	90 653
Sum utstedt av andre	337 827	338 876	338 619	340 073
Sum obligasjoner	367 827	368 961	368 668	370 123

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirer er i NOK.

Den gjennomsnittlige effektive renten på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 2,90 % og fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Pantsatte obligasjoner i Norges Bank.

Markedsverdien av de pantsatte obligasjoner utgjør ved årsskiftet 105,8 MNOK. Pålydende verdi er kr. 100,2 MNOK. Låneverdi fratrukket haircut er kr. 91,6 MNOK

Ansvarlig lån i andre finansinstitusjoner

Ihendehaverobligasjoner i		
innenlandske finansinstitusjoner	2013	2012
Eika Boligkreditt AS	5 000	10 913
Sparebanken Sogn & Fjordane	4 000	4 827
Rørosbanken	3 443	3 303
Totens Sparebank	4 000	4 916
Sparebank1 SR	502	5 000
Sparebank1 SMN	1 000	0
Sum	17 945	28 959

NOTE 17 AKSJER, ANDELER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING

Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelseskost	Bokført	Markedsverdi
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis					
Omløp					
Børsnotert					
914778271	Norsk Hydro ASA	27200	1.006	736	736
923609016	Statoil ASA	7660	1.007	1.007	1.126
981276957	DNB ASA	12500	1.006	1.006	1.356
Sum børsnotert			3.018	2.749	3.219
Sum omløpsaksjer			3.018	2.749	3.219
Anlegg					
Børsnotert					
937885822	Høland & Setskog Sparebank	3500		385	291
937889275	Sparebank 1 Ringerike Hadeland	4101		509	502
	Visa Inc A-aksjer	273		96	370
	Visa Inc C-aksjer	636		224	310
Sum børsnoterte				1.213	1.300
Ikke børsnotert					
Ikke børsnotert					
885621252	Eika Boligkreditt AS	5771938	23.978	23.978	24.200
916148690	Spama AS	100	10	10	10
937894805	Kvinesdal Sparebank	9851	985	894	894
979319568	Eika Gruppen AS	407664	19.895	19.895	40.766
979391285	Eiendoms kreditt AS	6000	665	665	665
980602095	Odal Næringshage Utvikling AS	1000	100	100	100
995400073	Nordito Property AS	9409	20	20	20
	NETS HOLDING A/S	77715	3.380	3.380	5.214
Sum ikke børsnoterte			49.033	48.942	71.869
Sum anleggsaksjer			50.246	50.242	73.341

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis
Rente og aksjefond

Børsnotert					
	983900232 Pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II	1.722,92	470	1.782	1.782
Sum børsnotert			470	1.782	1.782
Ikke børsnotert					
	NEF Nordic Power Index Fund	2028,28	2.028	1.832	1.832
	NEF Blue Mountain (GMTI) Fund	780,12	780	593	593
Sum ikke børsnotert			2.808	2.425	2.425
Sum rente og aksjefond			3.278	4.207	4.207
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			57.117	57.743	81.311

Endringer i 2013

	Anleggsaksjer
Inngående balanse	43.951
Tilgang 2013	13.131
Avgang 2013	-6.688
Nedskrivninger i 2013	393
Utgående balanse	50.787

Banken har andeler i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler og ikke renteinntekter. Fondet har en maksimal rentefølsomhet på 0,5 år. Fondet investerer i bankinnskudd i norske sparebanker. Andelseierne i fondet er ikke VPS registrert og papiret er derfor ikke deponerbart i Norges Bank.

NOTE 18 EIERINTERESSER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG KONSERNSELSKAPER
Tilknyttede selskaper -ikke børsnotert

Selskapets navn	Kontor-kommune	Selskaps-kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total egenkap.	Resultat 2013	Bokført Verdi
Glåmdalsmegleren A/S	Kongsvinger	100	100	33,00 %	1 594	-90	545
Sum							545

Transaksjoner i 2013 mellom Odal Sparebank og Glåmdalsmegleren A/S har vært relatert til daglig bankdrift. Det har ikke i 2013 vært gjennomført andre transaksjoner mellom partene.

Endringer i 2013

	Tilknyttede selskaper
Inngående balanse	575
Resultat andel	-30
Utgående balanse	545

NOTE 19 GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12. Alle poster er i valuta NOK	2013		2012	
	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	59 583		57 580	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	59 583	1,12 %	57 580	2,03 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	2 884 873		2 540 830	
Med avtalt løpetid	189 607		346 668	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3 074 479	2,35 %	2 887 498	2,54 %

Banken hadde pr 31.12.2013 ingen innskudd fra låneformidlere.

Den gjennomsnittlige effektive renten fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

NOTE 20 FORDELING AV INNSKUDD FRA KUNDER PÅ SEKTORER, NÆRINGER OG GEOGRAFISKE OMRÅDER

Offentlig forvaltning	62.687	2,0	47.520	1,6
Lønnstakere og lignende	2.225.892	72,4	2.136.012	74,0
Utlandet	11.515	0,4	12.876	0,4
Sum innskud PM	2.300.095	74,8	2.196.408	76,1
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	38.699	1,3	36.516	1,3
Industriproduksjon	21.701	0,7	25.688	0,9
Bygg og anlegg	111.816	3,6	85.308	3,0
Varehandel, hotell/restaurant	104.205	3,4	108.207	3,7
Transport, lagring	28.445	0,9	23.362	0,8
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	262.460	8,5	231.385	8,0
Sosial og privat tjenesteyting	207.059	6,7	180.623	6,3
Sum innskud BM	774.385	25,2	691.090	23,9
Sum innskudd	3.074.479	100,0	2.887.498	100,0

Innskudd	2013		2012	
	Beløp	%	Beløp	%
Odal	1.751.102	57,0	1.681.334	58,2
Kongsvinger	338.725	11,0	308.582	10,7
Romerike	575.727	18,7	546.132	18,9
Andre	408.926	13,3	351.450	12,2
Sum innskudd	3.074.479	100,0	2.887.498	100,0

NOTE 21 SERTIFIKAT- OG OBLIGASJONSLÅN OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Utestående pr 31.12.2013

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Forfall	Pålydende	Bokført verdi	Rente- betingelser
Obligasjonslån					
Obligasjonslån	15.08.12	15.08.14	150 000	149 971	3 m Nibor +1,00
Obligasjonslån	19.12.12	03.07.15	75 000	74 966	3 m Nibor +0,87
Obligasjonslån	19.10.12	19.01.15	100 000	100 000	3 m Nibor +0,98
Obligasjonslån	07.11.12	07.01.16	75 000	74 963	3 m Nibor +1,20
Obligasjonslån	27.09.13	05.08.16	100 000	99 897	3 m Nibor +0,75
Obligasjonslån	10.12.13	10.02.17	75 000	75 000	3 m Nibor +0,85
Sum sertifikat- og obligasjonslån			575 000	574 797	

Utestående pr 31.12.2012

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Forfall	Pålydende	Bokført verdi	Rente- betingelser
Obligasjonslån					
Obligasjonslån	18.12.06	18.12.13	75 000	74 982	3 m Nibor +0,21
Obligasjonslån	12.10.10	12.04.13	84 000	83 835	3 m Nibor +0,95
Obligasjonslån	15.08.12	15.08.14	150 000	149 928	3 m Nibor +1,00
Obligasjonslån	19.12.12	03.07.15	75 000	74 944	3 m Nibor +0,87
Obligasjonslån	19.10.12	19.01.15	100 000	100 000	3 m Nibor +0,98
Obligasjonslån	07.11.12	07.01.16	75 000	74 943	3 m Nibor +1,20
Sum sertifikat- og obligasjonslån			559 000	558 633	

Ansvarlig lån

Odal Sparebank har ingen ansvarlig lån per 31.12.2013.

NOTE 22 SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

Annen gjeld	2013	2012
Bankremisser	987	-
Betalingsformidling	1.771	1.543
Leverandørgjeld	500	786
Skattetrekk	1.386	1.370
Skyldig mva	50	67
Betalbar skatt	11.865	9.794
Annen gjeld ellers	5.503	5.730
Sum annen gjeld	22.062	19.290

NOTE 23 EGENKAPITAL

	Spare- bankens fond	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2013	365.487	365.487
Årsoppgjørdisposisjoner	26.992	26.992
Egenkapital 31.12.2013	392.478	392.478

I tillegg er det i forbindelse med disponeringen avsatt kr. 1 000 000 til gaver som er bokført som annen gjeld.

NOTE 24 ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Ansvarlig kapital	2013	2012
Sparebankens fond	392.478	365.487
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	-597	-1.208
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinst.	-26.266	-32.937
Immatrielle eiendeler	-1.773	-1.542
Sum netto kjernekapital	363.842	329.800
Sum netto ansvarlig kapital	363.842	329.800
Eksponeringskategori (vektet verdi)	2013	2012
Lokal regional myndighet	15.163	34.325
Institusjoner	105.738	122.988
Foretak	114.200	128.700
Pantsikkerhet eiendom	1.330.050	1.237.100
Forfalte engasjementer	32.500	29.825
Obligasjoner med fortrinnsrett	16.050	9.488
Andeler verdipapirfond	4.300	3.263
Øvrige engasjementer	208.388	162.688
Kapitalkrav fra operasjonell risiko	176.088	162.713
Gruppenedskrivninger	-12.400	-11.350
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-26.263	-32.813
Beregningsgrunnlag	1.963.813	1.846.925
Kapitaldekning i %	18,53 %	17,86 %
Kjernekapitaldekning i %	18,53 %	17,86 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,53 %	17,86 %

NOTE 25 LIKVIDITETSRISIKO

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer.

I tabellen nedenfor er trukkede kasse-/driftskreditter tatt med under kolonne 0–1 mnd på linjen for utlån til kunder. Innskudd fra kunder er rapportert i kolonnen uten løpetid. Dette er i tråd med Finanstilsynets forskrift for slik rapportering. Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Et sentralt mål er utviklingen i innskuddsdekningen, som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet. Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 80 %, dekningen utgjør ved årets utgang 86,7 % mot 87,2 % året før.

Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd.

Det er avtalt en trekkmulighet på 177 mill. kroner på bankens oppgjørskonto i DnB.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 107,3 % pr. 31.12.2013, mens Likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 111,4 %. Begge nøkkeltall er beregnet konsolidert med Eika Boligkreditt. Bankens LCR var 72,9 % og bankens LBI 120,4 % pr. 31.12.2013.

Likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

Post i balansen	>1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten avtalt	Sum
						løpetid	
Eiendeler:							
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	68.717	68.717
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	94.775	94.775
Utlån til kunder	423.469	30.352	142.277	631.044	2.318.256	-23.679	3.521.719
Obligasjoner/sertifik.	-	30.000	14.731	304.665	19.272	-	368.668
Aksjer	-	-	-	-	-	57.743	57.743
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	23.450	23.450
Sum eiendeler	423.469	60.352	157.008	935.709	2.337.528	221.006	4.135.073
- herav utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	1.275	1.275
Gjeld:							
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	59.583	59.583
Innskudd fra kunder	-	10.482	-	-	-	3.063.997	3.074.479
Obligasjonsgjeld	-	-	149.971	424.826	-	-	574.797
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	33.736	33.736
Egenkapital	-	-	-	-	-	392.478	392.478
Sum gjeld og egenkap.	-	10.482	149.971	424.826	-	3.549.794	4.135.073
- herav utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Netto likvi.eksponering på balans	423.469	49.870	7.037	510.883	2.337.528	-3.328.788	-
- herav utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-

NOTE 26 RENTERISIKO

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

Ingen beholdning er bundet over 3 måneder og renteforfallene fordeler seg i den 3 måneders perioden.

	>1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten avtalt rentebinding	Sum
Eiendeler:							
Kont./forbr. sentralbanker	-	-	-	-	-	68.717	68.717
Utl./forbr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	94.775	94.775
Utlån til kunder	-	-	-	-	-	3.521.719	3.521.719
Obligasjoner/sertifik.	79.286	288.055	1.327	-	-	-	368.668
Aksjer	-	-	-	-	-	57.743	57.743
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	23.450	23.450
Sum eiendeler	79.286	288.055	1.327	-	-	3.766.404	4.135.073
- herav utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	1.275	1.275
Gjeld:							
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	59.583	59.583
Innskudd fra kunder	-	10.482	-	-	-	3.063.997	3.074.479
Obligasjonsgjeld	249.928	324.869	-	-	-	-	574.797
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	33.736	33.736
Egenkapital	-	-	-	-	-	392.478	392.478
Sum gjeld og egenkap.	249.928	335.351	-	-	-	3.549.794	4.135.073
- herav utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Netto renteesponering	-170.642	-47.296	1.327	-	-	216.610	-
- herav utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-

En alliansebank i **eika.**